

I Liceum Ogólnokształcące im. St. Dubois w Koszalinie

**Wymagania edukacyjne i sposoby
sprawdzania osiągnięć
z geografii**

Opracowała:
Agnieszka Świdroń – Lampkowska

Przedmiotowe Zasady Oceniania (PZO) z geografii

1. Przedmiotowe zasady oceniania są zgodne z Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania, podstawą programową, programem nauczania geografii w szkole ponadpodstawowej.
2. Uczniowie zostają poinformowani o szczegółach Przedmiotowych Zasad Oceniania z geografii (PZO) na początku roku szkolnego, na pierwszych zajęciach, a o ewentualnych zmianach - natychmiast po ich wprowadzeniu.
3. Ocenianie ucznia z geografii ma na celu (patrz: § 24 statutu szkoły – ogólne zasady i cele oceniania):
 - 1) bieżące i systematyczne obserwowanie postępów ucznia w nauce;
 - 2) pobudzanie rozwoju umysłowego ucznia, jego uzdolnień i zainteresowania przedmiotem;
 - 3) uświadomienie uczniowi stopnia opanowania wiadomości i umiejętności przewidzianych w podstawie programowej oraz ewentualnych braków w tym zakresie;
 - 4) wdrażanie ucznia do systematycznej pracy, samokontroli i samooceny;
 - 5) motywowanie ucznia do samodzielnej pracy i jej ukierunkowanie;
 - 6) semestralne i roczne podsumowanie wiadomości i umiejętności oraz określenie na tej podstawie stopnia opanowania przez ucznia materiału przewidzianego w danej klasie;
 - 7) dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.
4. Przedmiotem oceniania z geografii są:
 - 1) znajomość i rozumienie treści geograficznych;
 - 2) opisywanie zjawisk, procesów i zależności zachodzących w środowisku geograficznym z użyciem terminologii stosowanej w naukach geograficznych;
 - 3) umiejętność czytania i interpretacji map (w atlasach, podręcznikach, czasopismach, publikacjach internetowych, itp.);
 - 4) celowe wykorzystywanie danych statystycznych w postaci zestawień tabelarycznych, wykresów, diagramów oraz schematów i fotografii, które mają posłużyć do prawidłowego oceniania, wnioskowania i prognozowania zmian zachodzących w środowisku;
 - 5) umiejętność dokonywania obserwacji, pomiarów i obliczeń, a także przygotowania, przeprowadzenia i opracowania wyników ankiet i wywiadów;
 - 6) celowe korzystanie z różnych źródeł wiedzy;
 - 7) systematyczność pracy przez cały rok, inicjatywa, rozwój własnych zdolności i zainteresowań;
 - 8) aktywność poznawcza i samodzielność ucznia, kreatywność;
 - 9) umiejętność współdziałania w grupie,
 - 10) udział w konkursach przedmiotowych i olimpiadach.
5. Formy aktywności podlegające ocenie z geografii:
 - 1) sprawdziany pisemne (sprawdziany, prace klasowe, kartkówki - zgodnie z zakresem z WZO, sprawdziany ze znajomości mapy);

- 2) karty pracy lub zeszyty ćwiczeń, smart booki;
- 3) prace domowe (pisemne lub praktyczne);
- 4) prace dodatkowe;
- 5) aktywność na lekcji, w tym praca indywidualna i praca w grupach;
- 6) osiągnięcia w konkursach przedmiotowych lub w olimpiadzie geograficznej;
- 7) udział i osiągnięcia w konkursach wewnątrzszkolnych;
- 8) próbna matura z geografii;
- 9) znajomość bieżących wydarzeń związanych z geografią fizyczną (ekstremalne zjawiska pogodowe, katastrofy geologiczne itp..) oraz geografii społeczno - ekonomicznej i regionalnej.

6. Uczeń może poprawić ocenę ze sprawdzianu pisemnego oraz sprawdzianu z mapy w ciągu dwóch tygodni po jej uzyskaniu, w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Po upływie tego terminu uczeń traci szansę na poprawę oceny.
7. Uczeń nieobecny na pracy klasowej lub sprawdzianie z mapy ma obowiązek jego zaliczenia w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły, w terminie konsultacji wyznaczonym przez nauczyciela lub ustala z nauczycielem inny termin, jeśli zaistnieją obiektywne trudności uniemożliwiające mu napisanie pracy w ciągu dwóch tygodni.
8. Uczeń, który wykazał się niesamodzielnością podczas pracy pisemnej (ściąganie, odpisywanie, korzystanie z telefonu komórkowego i innych urządzeniach elektronicznych umożliwiających porozumiewanie się na odległość lub rejestrowanie obrazu lub dźwięku, otrzymuje adnotacje o pracy niesamodzielnej. Uczeń otrzymuje również negatywną uwagę w dzienniku.
9. Uczeń, który przedstawił cudzą pracę jako własną (popełnił plagiat) otrzymuje negatywną ocenę oraz uwagę w dzienniku.
10. Uczeń nieobecny na lekcjach geografii ma obowiązek uzupełnienia wiadomości, umiejętności, notatek i ćwiczeń ze wszystkich lekcji, na których był nieobecny. Termin uzupełnienia braków ustala z nauczycielem.
11. Nauczyciel geografii, na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej, dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia.
12. Szczegółowe zasady oceniania, skala ocen i kryteria zaliczania - zgodnie z WZO.
13. Zeszyty ćwiczeń i karty pracy:

- 1) zadania w zeszytach ćwiczeń, smart bookach lub na kartach pracy powinny być wykonywane przez ucznia samodzielnie, systematycznie, na lub po każdej jednostce lekcyjnej;
- 2) uczeń ma obowiązek posiadania na lekcji karty pracy lub smart booków;
- 3) ocena pracy może być wyrażona w formie stopni szkolnych lub „+”/„-”.

14. Prace domowe, prace dodatkowe, przygotowanie do lekcji:

- 1) mogą być wykonane w różnej formie (praca pisemna, wykonanie modelu, przygotowanie prezentacji, wykonanie plakatu, zorganizowanie konkursu, przygotowanie imprezy geograficznej, działania badawcze, przeprowadzenie i analiza wywiadu lub ankiety itp.)
- 2) prace domowe i dodatkowe mogą być zadawane (wysyłane i odsyłane przez ucznia w aplikacji Teams) – nauczyciel poinformuje wcześniej o takiej formie zadania.

15. Nauczyciel może część materiałów graficznych udostępniać w formie elektronicznej – poprzez aplikację Teams.

16. Konkursy, olimpiady:

- 1) udział w konkursach jest dobrowolny;
- 2) udział i osiągnięcia ucznia w konkursach i olimpiadach mogą być wyrażone oceną.

17. Próbna matura z geografii:

- 1) obejmuje cały zakres treści geograficznych określonych w podstawie programowej dla danego etapu edukacyjnego;
- 2) prace są oceniane i wpisywane do dziennika w skali procentowej;
- 3) ocenione prace są omawiane przez nauczyciela i udostępnione uczniom do wglądu podczas lekcji lub poza lekcją.

18. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez podania przyczyny. W przypadku

1 godziny zajęć tygodniowo – raz w semestrze; 2 lub 3 godzin tygodniowo - 2 razy w semestrze; 4 lub więcej godzin tygodniowo - 3 razy w semestrze. Nieprzygotowanie zgłasza się w części organizacyjnej zajęć. Nauczyciel zapisuje „np.” w dzienniku.

19. W klasach dwujęzycznych dopuszcza się możliwość sprawdzania znajomości specjalistycznego przedmiotowego słownictwa w języku angielskim.

20. Uczeń ma obowiązek przystępować do wszystkich zapowiadanych form pisemnych w pierwszym terminie.

21. W przypadku stwierdzenia podczas formy sprawdzania wiadomości i umiejętności, że uczeń wykonuje pracę niesamodzielnie, w szczególności korzysta z niedozwolonych materiałów, pomocy, urządzeń elektronicznych lub pomocy innych osób, nauczyciel przerywa lub unieważnia wykonywaną przez ucznia pracę. Tak wykonana praca nie stanowi podstawy do ustalenia poziomu osiągnięć edukacyjnych ucznia i skutkuje oceną niedostateczną. Uczeń jest zobowiązany do ponownego wykazania poziomu wiedzy i umiejętności w formie ustalonej przez nauczyciela. Stwierdzenie niesamodzielności w pracy nauczyciel odnotowuje w dokumentacji przebiegu nauczania, a fakt naruszenia zasad może zostać uwzględniony przy ustalaniu oceny zachowania zgodnie z zasadami określonymi w Statucie szkoły.

Stosowane progi procentowe w ocenianiu bieżącym

progi procentowe	ocena
100-96%	6
95-85%	5
84-70%	4
69-55%	3
54-40%	2
poniżej 40%	1

Wymagania edukacyjne a stopnie szkolne

1. Ocenę **celującą** z geografii otrzymuje uczeń, który:

- 1) potrafi samodzielnie odczytać i zinterpretować wiadomości z mapy;
- 2) bezbłędnie rozwiązuje podane zadanie dydaktyczne posługując się pełnym językiem geograficznym;
- 3) porównuje zjawiska i fakty geograficzne;
- 4) klasyfikuje zjawiska i fakty geograficzne;
- 5) wykrywa zawiązki i zależności istniejące między elementami środowiska geograficznego oraz między środowiskiem geograficznym a działalnością człowieka;
- 6) ocenia fakty i zjawiska geograficzne podając pełną argumentację;
- 7) potrafi dowieść słuszności swoich poglądów;
- 8) potrafi tworzyć syntezę geograficzną w oparciu o różne źródła;
- 9) potrafi interpretować informacje uzyskane ze środków masowego przekazu;
- 10) potrafi objaśniać zjawiska i fakty geograficzne za pomocą schematycznych rysunków; uzyskał tytuł laureata lub finalisty olimpiady geograficznej;
- 11) uzyskał określony regulaminem wynik w konkursach wewnątrzszkolnych organizowanych w danym roku szkolnym.

2. Ocenę **bardzo dobrą** z geografii otrzymuje uczeń, który:

- 1) potrafi bezbłędnie rozwiązywać zadania dydaktyczne posługując się źródłami wiedzy (atlas, źródła statystyczne, literatura geograficzna);
- 2) potrafi uzasadnić wzajemne zależności istniejące między podanymi elementami środowiska geograficznego;
- 3) potrafi zgromadzić i posegregować wiadomości zdobyte z różnych źródeł;
- 4) potrafi rozpoznać i ocenić zjawiska użyteczne oraz szkodliwe dla środowiska i życia człowieka.

3. Ocenę **dobłą** z geografii otrzymuje uczeń, który:

- 1) potrafi z grupy informacji wybrać te, które dotyczą faktów lub zjawisk geograficznych;
- 2) wyróżnia przewodnie cechy danego zjawiska lub fakty geograficzne;
- 3) interpretuje własnymi słowami treść map, danych statystycznych, ilustracji, rysunków i schematów;
- 4) potrafi zmierzyć i zarejestrować proste obserwacje wynikające z treści geograficznych;
- 5) rozwiązuje samodzielnie zadania obliczeniowe z geografii;
- 6) bezbłędnie lokalizuje fakty i zjawiska geograficzne na mapach;

4. Ocenę **dostateczną** z geografii otrzymuje uczeń, który:

- 1) zapamiętuje główne fakty i zjawiska geograficzne, które są podstawą zdobycia wiedzy;
- 2) definiuje podstawowe pojęcia geograficzne;
- 3) wskazuje podstawowe wiadomości z pamięci na mapie;

- 4) dostrzega pierwszoplanowe cechy zjawisk;
 - 5) segreguje podane informacje.
5. Ocenę **dopuszczającą z geografii** otrzymuje uczeń, który potrafi przy pomocy nauczyciela zdefiniować, wyliczyć, wskazać na mapie, rozpoznać na ilustracji to, co stanowi podstawę wiedzy geograficznej określonej w podstawie programowej.
 6. Ocenę **niedostateczną z geografii** otrzymuje uczeń, który nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykazać się podstawową wiedzą geograficzną i jej rozumieniem, określonych w podstawie programowej.

Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z geografii.

Warunki.

O podwyższenie przewidywanej oceny rocznej może ubiegać się uczeń, który spełnia wymagania edukacyjne na daną ocenę oraz:

- punktualnie przychodzi na lekcje
- systematycznie i sumiennie uczestniczy w zajęciach
- pisze wszystkie zapowiedziane formy pisemne w pierwszym wyznaczonym terminie
- nie korzysta na lekcji z urządzeń elektronicznych w celach nieedukacyjnych
- systematycznie wykonuje prace domowe i inne zadania zlecone przez nauczyciela

Tryb.

- W celu podwyższenia przewidywanej oceny rocznej, w ciągu dwóch dni od poinformowania o ocenie przewidywanej, uczeń lub jego rodzice zwracają się, za pośrednictwem dziennika elektronicznego, z wnioskiem do nauczyciela geografii o podwyższenie przewidywanej oceny rocznej.
- Nauczyciel po otrzymaniu wniosku, sprawdza spełnienie przez ucznia warunków edukacyjnych umożliwiających podwyższenie oceny i kolejnego dnia roboczego udziela uczniowi odpowiedzi odmownej lub zleca wykonanie zadań i termin umożliwiający podwyższenie oceny rocznej.
- Dokumentację związaną z procedurą nauczyciel przechowuje do zakończenia roku szkolnego. Procedura podwyższenia przewidywanej oceny rocznej musi się zakończyć co najmniej dzień przed terminem ustalania ocen końcowych.

Postępowanie w sytuacjach szczególnych

1. Komisyjne ustalenie oceny rocznej

W przypadku stwierdzenia, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalenia tej oceny uczeń może przystąpić do sprawdzianu badającego wiadomości i umiejętności przeprowadzonego w następującej formie:

- część pisemna: uczeń w ciągu 45 minut rozwiązuje test z zakresu sprawdzanego materiału;
- część ustna: uczeń po 15 minutowym przygotowaniu udziela odpowiedzi na wylosowany zestaw zawierający trzy pytania.

2. Egzamin poprawkowy

Uczeń, który w wyniku klasyfikacji uzyskał z geografii ocenę niedostateczną może zdawać egzamin poprawkowy przeprowadzony w następującej formie:

3. Egzamin klasyfikacyjny

W przypadku nie klasyfikowania ucznia z powodu ponad 50% nieobecności na zajęciach z geografii, uczeń może zdawać egzamin klasyfikacyjny przeprowadzony w następującej formie:

- część pisemna: uczeń w ciągu 45 minut rozwiązuje test z zakresu sprawdzanego materiału;
- część ustna: uczeń po 15 minutowym przygotowaniu udziela odpowiedzi na wylosowany zestaw zawierający trzy pytania.